

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΣΙΝΑ

Το πρωί της Κυριακής 19.11.2006 ένα νοικιασμένο πούλμαν ξεκίνησε από την Αρκαδία προς την κατεύθυνση της Αθήνας με πάνω από είκοσι τουρίστες, φανατικούς αντικαπνιστές στη συντριπτική πλειοψηφία τους. Πήγαν επίσκεψη στο δήμο της Ελευσίνας, όπου τους περίμενε ο δήμαρχος της πόλης για να τους ενημερώσει επί της διαχείρισης των αποβλήτων. Παρένθεση: είναι συχνός ο θρησκευτικός, ο αρχαιολογικός, ο επετειακός, ο γαστριμαργικός ή ο σεξουαλικός τουρισμός, αλλά αποτελεί μάλλον εθνική πρωτοτυπία ο «σκουπιδοτουρισμός», διότι περί αυτού επρόκειτο, διατί να το κρύψωμεν άλλωστε. Κλείνει η παρένθεση.

Και τι το ξεχωριστό κάνει ο δήμος της Ελευσίνας στην αντιμετώπιση του προβλήματος των σκουπιδιών, ώστε κάποιοι αναρμόδιοι να αισθάνονται κυριακάτικα (ήγουν εκτός δημοσιοϋπαλληλικού ωραρίου και χωρίς χιλιομετρική αποζημίωση, μια και δεν τους πέφτει λόγος) την ανάγκη να ενημερωθούν; Τίποτα διαφορετικό από αυτό που κάνουν οι δήμοι άλλων ευρωπαϊκών χωρών, για να μην πούμε ότι οι ελευσίνιοι κάνουν λιγότερα. Όμως, αναφορικά με μας κάνουν πάρα πολλά.

Κατ' αρχήν, η εκεί δημοτική αρχή συνειδητοποίησε το ζήτημα, το οποίο είναι πολυδιάστατο. Εκτός από τη ρύπανση του περιβάλλοντος για την οποία όλοι μιλάνε αλλά λίγοι εξ αυτών ακράδαντα θεωρούν μείζον πρόβλημα, υπάρχει μια άποψη που ενδιαφέρει τους πάντες (ακόμα και τους στουρνόβλαχους), δηλαδή το κέρδος που μπορούμε να βγάλουμε από τα σκουπίδια, που σε περίπτωση έλλειψης εκμετάλλευσης σημαίνει **σπατάλη**. Δεν θεωρώ πλούσια την ελληνική κοινωνία, αντίθετα, μια ζωή μάς ζητούν να κάνουμε θυσίες για να ορθοποδήσουμε από τις «καταστροφικές» οικονομικές επιλογές των προηγούμενων «ανίκανων» κυβερνήσεων ή, σε τοπικό επίπεδο, των προηγούμενων «ανίκανων» δημοτικών αρχών, από την άλλη όμως πετάμε λεφτά στις χωματερές χωρίς είτε η εθνική είτε η τοπική αρχή να οργανώνουν ένα σύστημα εκμετάλλευσης των απορριμμάτων. Πράγμα που σημαίνει ότι είμαστε ή πλούσιοι ή **ανήτοι**.

Εντελώς τυχαία, την ίδια Κυριακή 19.11 μια αθηναϊκή εφημερίδα δημοσίευε ένα αφιέρωμα στη διαχείριση των απορριμμάτων στη χώρα μας και στην κατάσταση που επικρατεί στη Γερμανία, όπου η εκμετάλλευση των απορριμμάτων 82 εκατομμυρίων ανθρώπων προκαλεί την εξοικονόμηση 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το χρόνο. Αναλογικά η χώρα μας θα μπορούσε να εξοικονομήσει ετησίως 450 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία σήμερα πετάει στις χωματερές. Οι Γερμανοί σκέφτονται να ξανανοϊξουν τις ανενεργές χωματερές τους (που ήταν γύρω στις 50.000 τη δεκαετία του 1970) για να επανακτήσουν το περιεχόμενό τους και λίγα χρόνια πριν διάβαζα σε άλλη αθηναϊκή εφημερίδα ότι στην Κίνα απασχολούνται καθημερινά περίπου 10 εκατομμύρια άνθρωποι, κυρίως μετανάστες, στην ανακύκλωση των σκουπιδιών, ενώ γνωρίζω πόλεις και οικισμούς στην Ιταλία που θερμαίνονται με μεθάνιο παραγόμενο από σκουπίδια.

Αλλά, είπαμε, εμείς έχουμε την πολυτέλεια να πετάμε λεφτά στις χωματερές, δεν πρόκειται να καταντήσουμε σαν τους Γερμανούς που ανακυκλώνουν ακόμα και τα χαρτάκια των αποδείξεων, άσε που εμείς περήφανα δεν καταδεχόμαστε να πάρουμε αποδείξεις, είμαστε «υπεράνω». Εκτός αυτού, έχουμε και ένα σωρό φαράγγια και χαράδρες για να γεμίζουμε με παλιατσαρίες, ούτως ή άλλως δεν μας χρειάζονται, εκεί ζουν μόνο αγρίμια και εμείς καταγόμαστε από αυτούς που κατασκεύαζαν Παρθενώνες όταν οι άλλοι έτρωγαν βελανίδια (άλλο θέμα αν αυτό που θα αφήσουμε με τη σειρά μας στους επόμενους θα είναι σκουπίδια).

Δεν μπορώ να καταλάβω τι μυαλά κουβαλάνε οι Ελευσίνιοι και εκλέγουν δήμαρχο με κριτήριο τη διαχείριση των σκουπιδιών. Και η Τρίπολη, όπως η Ελευσίνα, είναι μια πόλη 30.000 κατοίκων, αλλά έχουμε άλλα κριτήρια και προτεραιότητες, για παράδειγμα την ανέγερση όλο και πιο πολυώροφων πολυκατοικιών, τις φαντασμαγορικές γιορτές με μπόλικά βεγγαλικά και πολλά άλλα που τώρα μου διαφεύγουν και γεμίζουν την καθημερινή ζωή των τυχερών που την κατοικούν, κι αν ίσως αυτοί των Φιλικών έχουν κάποια μικροπροβλήματα οσμών, πρέπει όμως να αναλογιστούν ότι κανείς δεν πέθανε από τη βρώμα, άσε που έχουν τη χαρά να μπορούν να παίρνουν το αμάξι τους και να κόβουν τσάρκες από πλατεία Αγιοβασίλη μέχρι Άρεως και τούμπαλιν χωρίς να τους ενοχλεί κανένας πεζόδρομος (ο δικός μας, μικρός, νοικοκυρεμένος, θορυβώδης στη σωστή ένταση, δεν προκαλεί το κοινό αίσθημα των εποχουμένων), ενώ στην Ελευσίνα σχεδόν δεν διαθέτουν ούτε τριώροφα και έχουν πεζοδρομήσει έναν ατελείωτο δρόμο με καφετερίες και club, το καλύτερο δηλαδή σημείο για να επιδεικνύει κάποιος την κούρσα του. Περίεργοι άνθρωποι, θα τους πείραζε το καυσαέριο.

Πρέπει να παραδεχτώ ότι είχαμε κι εμείς ατυχίες και αναποδιές, χάσαμε στο τσακ την ευκαιρία να γίνουμε πρότυπο σε όλη την υφήλιο, σκεφτείτε, θα γέμιζε η κεντρική πλατεία με εκατομμύρια ξένων που θα 'ρχονταν να θαυμάσουν το μοναδικό στον κόσμο όλο σύστημα οριστικής και αμετάκλητης απάλειψης του προβλήματος των σκουπιδιών με την επαναστατική μέθοδο της πλασματοποίησης που δεν αφήνει ούτε οσμές, ούτε υπολείμματα, ούτε τίποτα και θα πλημμύριζε η πόλη από τουρίστες συγκεντρωμένους μπροστά στον Αγιοβασίλη να κρέμονται κυριολεκτικά από τα χείλη του κ. Σωτηρόπουλου που θα ρητόρευε από τον εξώστη της εκκλησίας και θα περιηγούνταν στα αξιοθέατα της πόλης, νομίζω μάλιστα ότι θα χρειαζόταν και διαπλάτυνση της Εθνικής Οδού, γιατί δυο μόνο λωρίδες είναι στενές για τη διέλευση των στιφών.

Για να επανέλθουμε σοβαροί, η ξενάγηση που μας έκανε ο δήμαρχος αυτοπροσώπως και η παρουσίαση του προγράμματος που εφαρμόζει στην πόλη του δεν μου προσέφερε πολλά νέα στοιχεία σε θεωρητικό επίπεδο τεχνικών δυνατοτήτων. Όσα ακούσαμε και είδαμε είναι ευρέως γνωστά, ιδίως σε όσους παρακολουθούν τις διεθνείς εξελίξεις και ανησυχίες. Το νέο είναι ότι για πρώτη φορά, τουλάχιστον εγώ, είδα τη θέληση μιας σφαιρικής αντιμετώπισης του ζητήματος με όρους οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και ποιότητας ζωής. Έμαθα, επίσης ότι, όχι λόγω καλής διάθεσης ή ευαισθητοποίησης των κρατούντων αλλά για να εναρμονιστούμε με την κοινοτική

νομοθεσία, αποκτήσαμε σαν πολιτεία το αναγκαίο νομοθετικό πλαίσιο για την συστηματική οργάνωση διαχείρισης των απορριμμάτων και μπορούμε επομένως να εγκαλέσουμε τις αρχές για ολιγωρία σε περίπτωση που δεν το εφαρμόσουν. Τέλος, πείστηκα ακόμα περισσότερο για την αναγκαιότητα ανάπτυξης περιβαλλοντικής συνείδησης του πολίτη, ώστε από τη μια πλευρά να πιέσει τις δημοτικές αρχές να ασχοληθούν με το θέμα και από την άλλη να ακολουθεί τους κανόνες και να μην σαμποτάρει τους μηχανισμούς που η πολιτεία θα θέσει σε λειτουργία και, σε τελική ανάλυση εμείς είμαστε οι παραγωγοί των σκουπιδιών και οι υπεύθυνοι για την τύχη τους, δεν είναι ο δήμαρχος που πετάει τα σκουπίδια όπου λάχει.

Έτσι, αφενός σήμερα ισχύουν δεσμευτικοί για τις δημοτικές αρχές κανονισμοί περί διαχείρισης των απορριμμάτων και αφετέρου το ζήτημα, δηλαδή το ύψος των σκουπιδιών στη χωματερή της Τρίπολης, έχει πάρει τις σωστές του διαστάσεις ώστε να πρέπει αναπόφευκτα να το λύσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται, όχι αύριο, ούτε σήμερα, προχτές αν είναι δυνατόν. Η λύση που πρέπει να δοθεί, για να είναι λογική και βιώσιμη, αναγκαστικά θα είναι αυτή των άλλων χωρών που έχουν αποκτήσει μεγάλη εμπειρία. Ήδη στη Γερμανία, όπως αναφέρει το άρθρο της εφημερίδας που μνημόνευσα, το 2010 θα εκμεταλλεύονται το 100% των υλικών και της ενέργειας των σκουπιδιών. Δηλαδή, η ανθρώπινη κοινωνία θα κλείσει έναν κύκλο: όχι πολύ παλιά δεν παράγονταν σχεδόν καθόλου σκουπίδια και ό,τι ήταν πραγματικά άχρηστο, από την άποψη ότι δεν ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθεί, μέσα σε εύλογο χρόνο ξαναγυρνούσε στον κύκλο της ζωής, στη συνέχεια η «ανάπτυξη» και ο «πολιτισμός» συνόδευτηκαν από ανεξέλεγκτη παραγωγή σκουπιδιών και τώρα, με τη Γη καλυμμένη από βουνά σκουπιδιών αλλά και με την παράλληλη εξάντληση των πόρων, ο άνθρωπος συνειδητοποίησε τον κίνδυνο και χρησιμοποιεί τα εργαλεία του πολιτισμού για να τον αντιμετωπίσει.

Ο κύκλος αυτός της ντροπής και της ανοησίας στη χώρα μας κρατάει περίπου μισόν αιώνα. Δηλαδή, μέσα σε ελάχιστο χρόνο αν εξετάσουμε το θέμα με όρους κοινωνικής εξέλιξης, η ελληνική κοινωνία οδηγήθηκε σε αδιέξοδο και δεν πρόκειται να βγει από αυτό με μεσοβέζικες μεθόδους, όπως η καύση (η «πλασματοποίηση» είναι χρήσιμη μόνο για να παραμυθιάζει στουρνόβλαχους κατά τη διάρκεια προεκλογικών περιόδων). Το φαινόμενο της ζωής πάνω στον πλανήτη μας είναι εφικτό τόσα εκατομμύρια χρόνια αποκλειστικά μέσω του μηχανισμού της ανακύκλωσης. **Η ζωή είναι ανακύκλωση.** Αυτό και μόνο φανερώνει την αβυσσαλέα ηλιθιότητα που δείχνει ο άνθρωπος για την ίδια του τη ζωή καθώς επίσης και την απόσταση που τον χωρίζει από τη φύση.